

Sagsnr.
1101-306513

Dokumentnr.
2006-22126

Dato: 04-12-2006

Implementering af frivillighedspolitikken i Kultur- og Fritidsforvaltningen

Københavns Kommunes frivillighedspolitik ligger i naturlig forlængelse af Kultur- og Fritidsforvaltningens arbejde. I forhold til kommunens målsætning om at styrke samarbejdet med borgere og frivillige organisationer fokuserer forvaltningens strategi primært på at skabe de bedst mulige rammer for samarbejde, inddragelse og lydhørhed for borgere og frivillige foreninger.

Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder generelt for at:

- Borgerne får en god oplevelse, når de henvender sig til forvaltningen
- Borgerne får nemt den information, de har behov for - enten via egen søgning eller via kontakt med forvaltningens medarbejdere.
- Det administrative system fungerer så smidigt og fleksibelt som muligt
- Alle henvendelser tages seriøst og behandles professionelt

Nedenfor beskrives de aktuelle tiltag for henholdsvis Kunst & Kultur, Bibliotekerne og Fritid & Idræt.

Kunst & Kultur

Kunst & Kultur arbejder med følgende tiltag for at styrke frivillighedspolitikken:

- **Brugerbestyrelser:** På kommunens kulturhuse er nedsat brugerbestyrelser med deltagelse af repræsentanter fra de foreninger og ikke-organiserede brugere, som benytter husenes faciliteter. Der afholdes regelmæssigt møder med henblik på tilrettelæggelse af profil og tilbud, gensidig orientering om aktuelle problemstillinger og status for drift af husenes aktivitetsudbud. Ordningen giver brugerne god mulighed for at påvirke praksis for brug af husenes faciliteter indenfor de givne rammer.
 - I planlægningsfasen af det nye Børnekulturhus på Amager har børn og andre aktuelle brugere af det eksisterende Børnekulturhus Ama' været inddraget i forhold til input til husets interne design og arkitektoniske udformning. Processen er gennemført for at sikre, at kommende brugeres behov og ønsker formidles – herunder også til arkitekterne bag den nye bygning.
 - I forbindelse med planlægning af opførelsen af nyt kulturhus på ydre Østerbro har der været afholdt borgermøder for at sikre nærområdets inddragelse tidligt i processen, og der er nedsat en følgegruppe.
- **Lokaleudlejning:** På byens kulturhuse har borgere og foreninger bl.a. mulighed for at leje lokaler til folkeoplysende arrangementer, projekter eller andre formål. Flere af byens regionale spillesteder udlejer ligeledes lokaler til foreninger, som ønsker at arrangere musikarrangementer for egne medlemmer og/eller et bredere udsnit af borgere.

- **Kommunikation:** Kunst & Kultur arbejder løbende med at smidiggøre sin sagsbehandling og på at sikre, at hjemmesiden indeholder al relevant information for foreninger og andre interessenter, som ønsker oplysninger om mulighederne for at søge støtte til diverse kulturelle arrangementer og aktiviteter.
- **Projektstøtte:** Kunst & Kultur administrerer en række puljer, der overordnet set har til formål at støtte projekter inden for kunst- og kulturområdet. Tilsagn om støtte gives både til projekter, som drives af professionelle og som driftsstøtte til ikke-professionelle foreninger, der i høj grad baserer deres aktiviteter på frivillig arbejdskraft. Det er en kendsgerning at det lokale kulturliv i København i høj grad oppebæres af frivillige kræfter. Forvaltningens puljemidler støtter således i vid udstrækning – direkte eller indirekte - det frivillige engagement på området.
- **Byens børn:** Byens Børn er en andelsforening, nedsat med det formål at fremme et bredt kulturelt arbejde af, for og med børn og unge. Foreningen består af et netværk af børnekulturarbejdere, tværfagligt medlemsarbejde, aktivitetstilbud og fælles medlemstilbud samt udvikling af kulturelle projekter. Skoler, institutioner, foreninger, grupper og enkeltpersoner, som arbejder med børn og unge, kan blive medlem. Som medlem får man tilbudt Byens Børns arrangementer, og medlemmer kan søge lokale midler i den enkelte bydel.

Byens Børn har bestyrelser i alle lokalområder. Bestyrelserne består dels af personer, som har det børnekulturelle arbejde som en arbejdsopgave, fx bibliotekarer. Andre påtager sig bestyrelsesarbejdet frivilligt og udover deres almindelige arbejdstid. Dette er fx forældre i skolebestyrelser, pædagoger, medarbejdere fra legepladser og folk fra kulturelle foreninger og lign. De frivilliges deltagelse i Byens Børns bestyrelser bidrager via lokalt kendskab til at udvikle og styrke det børnekulturelle arbejde. På samme måde får forvaltningen føling med, hvad der rører sig lokalt, og dette giver bedre mulighed for udvikling af fælles strategier og handleplaner.

- **Samarbejde på tværs af områder/ forvaltninger:** Kunst & Kulturs medarbejdere har godt kendskab til hinandens arbejdsområder, og brugen af elektronisk sagsbehandling betyder endvidere at borgere og foreninger nemt kan rådgives om det samlede udbud af støttemuligheder ved henvendelse til forvaltningen. Henvielse af borgere og foreninger til andre grene af Kultur- og Fritidsforvaltningen, eksempelvis til Projektrådgivningen, eller til andre forvaltninger i kommune foretages ligeledes jævnligt.
- **Børnekulturhuse:** Der findes otte lokale børnekulturhuse i København. Børnekulturhusene tilbyder forskellige aktiviteter, fx drama- og danseworkshop, skulpturværksted, musikalsk legestue, malerværksted og andet. Nogle aktiviteter er gratis, mens andre koster noget at deltage i. Store dele af Børnekulturhusenes aktivitetsudbud varetages af frivillige.
- **Ungdomskulturhuset Kraftverket**
Kraftverket er et brugerstyret ungdomskulturhus, der huser mange frivillige kræfter. Her er faciliteter, midler og muligheder for at iværksætte, organisere og planlægge arrangementer af enhver art for og med unge mellem 12 og 25 år. Der er multimedieværksted, projektværksted og café. Enhver med idéer til et projekt eller et arrangement er velkommen til at komme og få hjælp til at få idéen til at blive virkelighed.

Bibliotekerne

Bibliotekerne er placeret decentralt, i alle bydele, med lange åbningstider og en bred vifte af tilbud. De spiller en central rolle i københavnernes kulturelle bevidsthed og indgår som en organisk del af det københavnske kulturliv. Bibliotekerne bidrager i tæt samarbejde med mange andre til at skabe et aktivt og levende kulturelt miljø i bydelene.

Brugerråd

Bibliotekerne arbejder også for at styrke samarbejdet med borgerne ved at søge at oprette og opretholde brugerråd ved de enkelte biblioteker.

Der er i øjeblikket brugerråd ved bibliotekerne i Solvang Centret, Bibliotekshuset - Rodosvej, Husum Bibliotek og Vanløse Bibliotek. Desuden er der brugerråd ved KKB-LYD (der blandt andet udgiver lydavis). Hovedbiblioteket har tilknyttet et større brugerpanel.

Der eksisterer en principbeslutning om, at der i alle kommunens biblioteker skal arbejdes aktivt for at få oprettet brugerråd. Der har været brugerråd på andre og flere biblioteker end de nu repræsenterede. Disse brugerråd ophørte på grund af manglende borgerinteresse. En fremtidig fornyet indsats stræber mod at få udbredt ordningen.

Brugerrådene skal virke for at bibliotekerne udvikles i overensstemmelse med borgernes og det øvrige samfunds ønsker og behov.

Brugerrådene skal tage aktivt del i bibliotekernes virksomhed med ideer, forslag og kritik, der tilgodeser bibliotekernes målsætning og bidrager til, at bibliotekerne bliver mere synlige i lokalområdet. Brugerrådene arbejder for at udvide og aktualisere bibliotekets berøringsflade.

Brugerrådene er rådgivende organer, der repræsenterer lokalbefolkningen. Brugerpanelet på Hovedbiblioteket har repræsentation for alle dele af kommunen. Rådene behandler væsentlige og principielle spørgsmål vedrørende bibliotekerne.

Brugerindflydelsen udøves inden for de rammer der sættes af lovgivningen, budgettet og overordnede politiske og administrative beslutninger.

Brugerrådene tager aktivt del i biblioteksplanlægningen. Herunder skal rådene behandle bibliotekernes årlige handlingsplaner.

Brugerrådene virker som et forum for information og gensidig idéudveksling mellem brugere og bibliotek.

Det er de enkelte brugerråd, som udarbejder de gældende lokale vedtægter og en eventuel forretningsorden. Et årligt fællesmøde for brugerrådene afholdes i november.

Uformel borgerinddragelse

Borgerne inddrages i stadig højere grad i bibliotekernes virksomhed. Dels gennem den øgede selvbetjening som både findes i de fysiske enheder og ikke mindst gennem den digitale selvbetjening via Københavns Bibliotekers hjemmeside: bibliotek.kk.dk.

Både fysisk og virtuelt er der etableret uformelle kanaler for borgeren til både at give udtryk for deres meninger om bibliotekernes virksomhed og dels mulighed for konkret at påvirke materialevalget ved at formulere indkøbsforslag.

Fritid & Idræt

Fritid & Idræt har gennemført en række tiltag for at styrke frivillighedspolitikken:

- Folkeoplysningsudvalg: Københavns Kommune har opretholdt et Folkeoplysningsudvalg selvom dette ikke længere er et lovkrav. Folkeoplysningsudvalget har deltagelse af repræsentanter fra det frivillige folkeoplysende foreningsliv, og der er dermed et formelt forum med minimum fire årlige møder, hvor foreningslivet mødes med politikerne.
- Brugerbestyrelser: På kommunens store anlæg er der brugerbestyrelser, med deltagelse af repræsentanter fra de foreninger som benytter faciliteterne. Herved bliver lokale problemer løst direkte mellem de implicerede parter og brugerne har god mulighed for at påvirke praksis for brug af faciliteterne indenfor de givne rammer.
 - Ved etableringen af nye anlæg som Korsgadehallen og Prismen i Holmbladsgade har brugerbestyrelser været inddraget i etableringsfasen, således at foreningernes behov og ønsker også blev medtænkt i etableringen af bygningerne.
- Administrative procedurer: Forvaltningen arbejder løbende for at smidiggøre sin sagsbehandling og har opdateret sine retningslinier på området for frivilligt folkeoplysende arbejde. Forvaltningen arbejder på at indføre elektronisk sagsbehandling, således at de frivillige foreninger nemmere kan ansøge og har et større overblik over deres muligheder fx ved lokaleudlån.
- Kommunikation: Forvaltningen arbejder løbende på at have en opdateret hjemmeside med relevant information tilgængelig og opdateret. Samtidig vil der blive udsendt nyhedsbreve til kontaktpersoner fra foreninger og der vil løbende blive udarbejdet oplysningsmateriale.
- Konsulenterne: Fritid & Idræt har tre konsulenter på området. En stor del af deres arbejde består i at vejlede personer, som vil starte en frivillig folkeoplysende forening. Konsulenterne arbejder også generelt for at styrke det frivillige foreningsliv gennem forskellige initiativer. Blandt andet ved at facilitere fora hvor repræsentanter fra forskellige dele af foreningslivet kan mødes.
- Udviklingspuljen: Nye initiativer der vil styrke det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde støttes gennem udviklingspuljen. Ca. 40 projekter bliver årligt støttet og langt størstedelen af projekterne munder ud i etableringen af nye frivillige foreninger.
- Projektrådgivningen: Er et tilbud til frivillige foreninger i København, som ønsker at arbejde med at fremme etniske minoriteters deltagelse i det københavnske frivillige folkeoplysende foreningsliv. Projektrådgivningen henviser personlige henvendelser til foreningslivet, støtter initiativer gennem brobygningspuljen, henviser nye frivillige til foreninger samt tager en række selvstændige initiativer til aktiviteter på området.
- Projektværkstedet: Kultur- og Fritidsforvaltningen giver med Projektværkstedet borgerne mulighed for at komme ind og få vejledning i forhold til nye initiativer og projekter, der endnu ikke har opnået støtte. Denne mulighed er unik, da projektværkstedet både giver en generel rådgivning om det at lave projekter og henviser til alle fonde og puljer projekterne har mulighed for at søge – ikke blot forvaltningens egne, men også andre kommunale, offentlige og private.
- Kulturhavn: Hvert år i august holdes en stor festival ved havnen på Islands Brygge, hvor foreningerne har mulighed for at præsentere sig selv og sine aktiviteter for publikum (i 2006 anslog politiet det til ca. 100.000). Foreningerne får herved muligheden for at tiltrække nye interesserede til deres frivillige forening.

- Forening Øresund: Er et interregionalt samarbejde i Øresundsregionen støttet af EU, hvor foreninger tilbydes en række aktiviteter, hvor der er mulighed for at knytte forbindelse til søsterorganisationer i Skåne. Det har resulteret i flere konkrete løbende samarbejdsprojekter.